

Turismus v pražských příměstských lesích (Āblický hāje a Kamýk)

Realizace projektu: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Vedoucí projektu: Mgr. Josef Novák

Finanční podpora: Magistrát hlavního města Prahy

Termín realizace projektu: září 2006 - prosinec 2007

Projekt byl finančně podpořen Magistrátem hlavního města Prahy

Výzkum, který provádí ÚEP

Ústav pro ekopolitiku obdržel od Magistrátu hlavního města Prahy finanční příspěvek na realizaci projektu, jehož cílem je zjistit turistické zatížení dvou pražských příměstských lesů - Āblického hāje a Kamýku a zmapovat s tím spojené negativní vlivy na životní prostředí těchto území. V rámci projektu Ústav pro ekopolitiku, jako nositel projektu, a Ústav pro životní prostředí PøF UK, odborná instituce zabývající se dlouhodobě problematikou vlivů cestovního ruchu na životní prostředí, bude monitorovat aspekty turistického ruchu v pražských lesích prostřednictvím pravidelně se opakujících zjišťování počtu návštěvníků lesů a pomocí dotazníkových průzkumů prováděných mezi návštěvníky lesů. Při monitoringu zjišťujeme také názory návštěvníků, upozorujeme je na specifika ochrany životního prostředí příměstských lesů, čímž nepřímo zvyšujeme jejich environmentální uvidomíní. V roce 2003 a 2004 byl ÚEP realizován podobný projekt, který se zaměřoval na lokality: Kunratický - Michelský les, Obora Hvězda a Modřanská rokle. Výsledky předcházejícího projektu lze nalézt na stránkách Ústavu pro ekopolitiku (zde).

Co je to příměstský les a proč je důležitý?

Příměstské lesy (PL) jsou velmi významnou součástí krajiny v bezprostředním okolí lidských sídel. Tyto lesy jsou v urbanizovaném prostředí důležité z hlediska krajinného a ekologického (poskytují refugium mnoha živočišným a rostlinným druhům a přispívají tak k zachování biologické rozmanitosti; jsou významným ekostabilizačním prvkem v krajině – součástí ÚSES; zvyšují retenční schopnosti příměstské krajiny – stabilizace lokálního klimatu). Mnohá z nich mají statut zvláště chráněného území či jsou významná z hlediska obecné ochrany přírody a patří mezi přírodní parky. Příměstské lesy jsou také důležité z hlediska rekreačního. Mnoho obyvatel, navštívuje za účelem rekreace či sportovního vyžití tato území. PL jsou pro obyvatele Prahy jednou z mála možností krátkodobé rekreace a pobytu v přírodě; mají

funkci relaxaèní s možností sportování v relativní zdravém a nepoškozeném životním prostředí; èi tvoří nedílnou èást způsobu trávení volného èasu pro rozdílné sociální skupiny (rodiny s dítmi, dùchodci ad.) obyvatel Prahy. Z hlediska funkènosti mìstské zelení nezáleží pouze na celkové ploše, ale neméni i na jejím rozložení, na dostupnosti pro co nejvíší èást obyvatel. Mnoho zdrojù uvádí optimální mezní hranici dostupnosti veřejných zelených ploch 300 metrù nebo èasový ekvivalent 5 minut.

Co pøímìstské lesy ohrožuje?

Mezi nejvážnìjší ohrožení tìchto území patøí vltšinou pohazování a likvidace odpadkù, rušení volní žijící zvíøe nadmìrným hlukem a eroze způsobená chùzí èi jízdou na kole mimo vyznaèené cesty. V poslední dobì se k nim pøidává i sílící tlak investorù na výstavbu obytných komplexù v blízkosti lesù èi jiné využití území, díky kterému by mohly níkteré pøírodní plochy ztratit svùj rekreaèní potenciál nebo by mohly dokonce z map míst zcela zmizet.

Realizace projektu

Ve sobotu 24. záøí 2006 probìhla první nárazová terénní akce, jejíž cílem bylo zmapovat turistické zatížení jednotlivých pøístupových cest do obou lesních komplexù; Íáblického lesa i Kamýku. Celý den zde pozorovatelé zaznamenávali v dobì od 9 do 17 hodin množství vstupujících a vystupujících piších, cyklistù i automobilù. Souèasnì byl na jednotlivých monitorovacích bodech (11 v Íáblickém lese a 6 v Kamýku) provádìn dotazníkový průzkum návštivníkù, pohybujících se ve sledovaném území, s cílem zjistit jejich strukturu, požadavky a názory.

